

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-74/12-C

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola při centru ARPIDA, o. p. s.
Sídlo:	U Hvízdala 9, 370 11 České Budějovice
IČ:	25167201
Identifikátor:	600022277
Právní forma:	Obecně prospěšná společnost
Zastoupená:	Doc. PhDr. Jiřím Jankovským PhD, ředitelem školy
Zřizovatel:	ARPIDA, centrum pro rehabilitaci osob se zdravotním postížením, o. s., se sídlem U Hvízdala 9, 370 11 České Budějovice
Místo inspekční činnosti:	U Hvízdala 9, 370 11 České Budějovice
Termín inspekční činnosti:	16. – 17. leden 2012

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou speciální podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost bude zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Aktuální stav školy

Areál centra ARPIDA byl vybudován bez finanční účasti státu v letech 1990-1993. Odborný provoz byl zahájen v roce 1993. Centrum ARPIDA je nestátní nezisková organizace pracující na bázi občanského sdružení a obecně prospěšné společnosti, která je zřizovatelem škol a školských zařízení při centru ARPIDA, jež pracují jako obecně prospěšná společnost.

Právnícká osoba Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola při centru ARPIDA, o. p. s. (dále jen škola) vykonává ve školním roce 2011/2012 činnost mateřské školy (dále jen MŠ), základní školy (dále jen ZŠ), střední školy (dále jen SŠ), školní družiny (dále jen ŠD), stanice zájmových činností (dále jen SZČ), speciálně pedagogického centra (dále jen SPC) a školní jídelny (dále jen ŠJ). Areál školy stojí na okraji města. Školu navštěvují žáci ze širokého okolí.

V tomto školním roce jsou vyučovány tyto obory vzdělávání: pomocná škola (dobíhající obor) 79-01- B/001, 79-01B/01 základní škola speciální (dále jen ZŠS). ZŠ 79-01-C/001 (dobíhající obor), ZŠ 79-01-C/01 a Praktická škola dvouletá (dále jen PrŠ) 78-62-C/002. Škola je celkem naplněna 83 dětmi a žáky. Dvě třídy MŠ navštěvuje 20 dětí, ZŠS 30 žáků v pěti třídách, Přípravný stupeň ZŠS 5 dětí v jedné třídě, ZŠ 13 žáků ve dvou třídách a SŠ (dvouletou PrŠ) 15 žáků ve třech třídách. Kapacita školy je využita na 90,2 %. Do tří oddělení ŠD je přihlášeno 45 žáků. Stravování dětí, žáků a zaměstnanců je zajištěno ve vlastní školní jídelně.

Vzdělávání v ZŠS probíhá v 1., 2., 7. a 8. ročníku podle vlastního Školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP), v ostatních ročnících podle vzdělávacího programu Pomocná škola č. j. 24 035/97-22 nebo Rehabilitačního programu pomocné školy č. j. 15 988/2003-24. V přípravném stupni ZŠS jsou děti vzdělávány podle vlastního Školního vzdělávacího programu, který vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

V průběhu posledních let bylo úsilí školy zaměřeno na zlepšení materiálních podmínek (prostorové a technické vybavení). Jednalo se o stavební úpravy podkroví, které řešili získání dalších prostor (učebny, terapeutická pracovna, sociální zázemí pro MŠ – WC, sprcha), rekonstrukce vzduchotechniky v rehabilitačním bazénu. Veškeré úpravy byly realizovány ve spolupráci se zřizovatelem.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola přijímá žáky v souladu s platnými předpisy a zařazuje je do odpovídajících vzdělávacích programů. Prostřednictvím tisku i www stránek informuje o své vzdělávací nabídce i o postupu při přijímání ke vzdělávání.

Škola průběžně sleduje vzdělávací potřeby svých žáků, zabezpečuje jim potřebné speciální služby a prostřednictvím vhodných kompenzačních, reedukačních a rehabilitačních pomůcek a prostřednictvím kvalifikovaných pedagogů a dalších odborníků zajišťuje jejich vzdělávání. V praxi se opírá o osvědčená podpůrná opatření, hlavně kompenzační a rehabilitační pomůcky, ale i o přítomnost asistenta pedagoga a osobního asistenta ve výuce, individuální práci se žáky a odbornou péči zaměřenou hlavně na speciálně pedagogické metody, formy práce a postupy, které se opírají o ucelený systém rehabilitace (účelné a koordinované propojení všech prostředků rehabilitace). Škola při činnostech se žáky aktivně využívá prezentační a audiovizuální techniku, počítače, programy z výtvarné a pracovní oblasti. Žáci běžně pracují s hlinou, textilem, papírem a využívají různé další výtvarné techniky. Škola využívá princip podpůrné terapie, fyzioterapii, masáže, arteterapii, rehabilitační bazén, canisterapii, hipoterapii, terapeutické pracovny jako např. pro logopedii a řečovou výchovu, arteterapii, ergoterapii, fyzioterapii nebo muzikoterapii. Učitelé se se svými žáky podle potřeby dorozumívají prostřednictvím alternativních nebo speciálních komunikativních metod, využívají speciálních didaktických materiálů na podporu globálního čtení, speciální počítačové programy, ale i vlastnoručně vyrobené didaktické pomůcky dle individuálních potřeb dětí, nebo např. se žáky komunikují prostřednictvím alternativní komunikace. Potřebné zkušenosti pro běžný život nebo

manipulaci s běžnými předměty si žáci rozvíjejí pomocí rehabilitačních a kondičních cvičení, či rehabilitačních pobytů v přírodě nebo na horách. Minimální preventivní program je hlavně zaměřen na bezpečné nestresující prostředí, na minimalizaci možnosti zneužití k rizikovému chování a na schopnost naučit se jej rozpoznat a umět je odmítnout, na ohleduplné chování k sobě navzájem i k dospělým a na osobní bezpečí při cestě do školy a ze školy. Jeho součástí je i vedení žáků k vzájemné pomoci a toleranci.

ŠVP ZŠS je po obsahové stránce velmi kvalitně zpracován a je plně v souladu s příslušným RVP. Povinná vzdělávací nabídka školy je doplněna činnostmi ŠD a aktuálními zájmovými činnostmi SZČ, která realizuje zájmovou činnost pro děti a žáky škol i pro centrum ARPIDA. Výsledky zájmových činností se škola prezentuje při účasti na kulturních a sportovních soutěžích, což podporuje a rozšiřuje kompetence v sociální gramotnosti žáků a celkově vede ke zdravému životnímu stylu. Disponibilní hodiny využívá škola hlavně k rozšíření povinné výuky v hlavních předmětech, ale i v předmětech výchovného charakteru. Celý objekt školy je bezbariérový. V místnostech pro výuku jsou odstraněny fyzické překážky, které by mohly omezovat zapojení žáků s postižením do běžných činností.

Organizace výuky v hospitovaných hodinách vycházela z postižení jednotlivých žáků a z potřeb deklarovaných v jejich individuálních vzdělávacích plánech (dále jen IVP). Žáci, vzhledem ke svému postižení pracovali ve skupině, ale hlavně prostřednictvím individualizované výuky s podporou asistentů pedagoga i osobních asistentů. Vyučující se snažili v plné míře uplatňovat kompenzační, reedukační a zejména rehabilitační metody. Škola pravidelně sleduje a vyhodnocuje prospěchový vývoj jednotlivých žáků a v případě potřeby přijímá adekvátní opatření. Rozvoj sledovaných gramotností posilovala důsledná snaha o uplatňování individuálního a diferenciovaného přístupu k žákům s ohledem na typ a hloubku postižení. Vhodné propojování mezipředmětových vztahů podporovalo efektivnost výuky zaměřené zejména na běžné denní činnosti a na manipulaci s běžnými nástroji. Při výuce bylo vše směřováno k praktickým činnostem, které vedly k nábívu pracovních dovedností, prostřednictvím prožitkového a názorného učení. Žáci se rovněž orientovali v prostoru a doplňovali manipulaci slovním projevem. Pozitivní klima ve třídě vhodně ovlivňoval velmi pěkný vztah vyučujících k jednotlivým žákům i vzájemný vztah s asistentem pedagoga i osobními asistenty.

Pro zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj žáků při výuce i všech pořádaných činnostech škola zajišťuje bezpečné prostředí. Oblast bezpečnosti a ochrany zdraví žáků je ošetřena ve školním řádu i dalších vnitřních dokumentech, se kterými jsou zaměstnanci, žáci i rodiče seznámeni.

Spolupráce s rodiči je založena především na každodenním vzájemném kontaktu a informování při přejímání žáků, hlavně o jejich aktuálním stavu, a na zprávách pro rodiče žáků v žákovských knížkách a na webových stránkách školy, kde jsou umístěny i základní dokumenty školy. Škola čtvrtletně organizuje třídní schůzky a pravidelné měsíční schůzky ředitele s rodiči, kdy jednání jsou přítomni i jednotliví odborníci, aby bylo možno operativně řešit všechny problémy, ale i individuální konzultace s vyučujícími. Spolupráce s rodiči je na velmi dobré úrovni.

Škola se rovněž snaží pomáhat svým absolventům buď se zařazováním do běžného života, nebo se snaží zabezpečit možnosti pokračovat v denním stacionáři, nebo v chráněných dílnách. Těchto možností je však v okolí školy málo a tak někteří žáci s těžkým a hlubokým postižením zůstávají v rodině.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitel školy byl do funkce jmenován zřizovatelem. ZŠS je v rámci řízení, plánování a hodnocení školy včleněna do systému organizace celé školy. Ředitel školy jmenoval svého statutárního zástupce. Pracovní tým školy je již několik let stabilizován. Komunikační a vnitřní informační systém má jasná pravidla (pracovní porady, pedagogické rady, plán práce, osobní informovanost, vnitřní směrnice). Silnou stránkou školy jsou psychosociální podmínky. Velmi dobré vztahy na pracovišti, přátelské vztahy se žáky, individuální přístup, propojování vzdělávání se životem.

V koncepci a plánech školy jsou začleněny úkoly pro vzdělávání žáků ZŠS, pedagogická rada projednává otázky týkající se vzdělávání a stejně tak metodické orgány projednávají dílčí organizační a odborné záležitosti těchto žáků. Dokumentace školy je účelně a přehledně vedena. Zápisy o probíraném učivu v třídních knihách jsou průkazné, zachycují probíraná témata. Škola využívá elektronické vedení školní matriky. Strategie řízení školy pro vzdělávání žáků ZŠS je jasná, srozumitelná, stanovuje priority, které vedou ke zkvalitnění průběhu a výsledků vzdělávání.

Školní vzdělávací programy jsou v plné míře naplňovány. Důraz je kladen na propojení výchovně vzdělávacího procesu s odbornou komplexní péčí s využitím reedukačních, kompenzačních a rehabilitačních metod.

Dle aktuální situace škola zabezpečuje, popř. zprostředkovává poradenské služby v rozsahu odpovídajícímu počtu a vzdělávacím potřebám žáků. Škola úzce spolupracuje s klinickými psychology, pedagogicko-psychologickými poradnami, speciálně pedagogickými centry pro jednotlivé druhy postižení, s kontaktním krizovým centrem, je klinickým pracovištěm Zdravotně sociální fakulty Jihočeské univerzity.

Vedení školy svojí nastavenou strategií vytváří pozitivní klima školy. Ředitel podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP) s ohledem na zájmy a potřeby školy, zejména v oblasti sociální pedagogiky, speciální péče a využívání podpůrných opatření, doplnění vzdělání ke splnění kvalifikačních předpokladů. V oblasti DVPP škola spolupracuje i se zahraničními partnery (přeshraniční projekt na bázi Phare CBC a Interreg III. A, MEANDER I a MEANDER II, šestnáctiletá spolupráce s rehabilitačním centrem KERPAPE v Bretani). Prostřednictvím DVPP škola zkvalitňuje odborný přístup k žákům s těžkým mentálním postižením, s více vadami a dětským autismem.

Škola má velmi dobré materiální i personální podmínky pro podporu vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami (dále jen SVP). Škola tvoří společně s Nestátním zdravotnickým zařízením při centru ARPIDA a se sociálními službami, které poskytuje centrum ARPIDA uživatelům (osobní asistence, denní stacionář, sociálně terapeutické dílny, raná péče a sociální rehabilitace) integrální součást moderního, velmi dobře vybaveného areálu centra ARPIDA (učebny, klubovny, ateliér, rehabilitační bazén, tělocvična, jídelna, odborné pracovny a pracoviště, odpovídající hospodářské a technické zázemí). Vybavení audiovizuálními, ICT pomůckami, rehabilitačními a reedukačními pomůckami odpovídá počtu tříd a žáků. Stravování žáků probíhá v jídelně a je časově přizpůsobeno fyziologickým potřebám dětí a žáků. Interiér školy upravený, je vyzdoben žákovskými pracemi, působí velmi příjemným dojmem.

Personální práce je díky propojenosti všech oblastí činnosti centra ARPIDA v celém zařízení jednotná. Vedle vysoké odbornosti je kladen důraz, aby poskytovaná péče nepostrádala lidský rozměr daný osobnostními dispozicemi pedagogů. Dále i na schopnost pedagogů účinně a efektivně spolupracovat v rámci interdisciplinárního týmu s ostatními pracovníky centra ARPIDA. Ve třídě přípravného stupně ZŠS vyučuje 1 učitelka a osobní asistentka. Ve zbývajících 5 třídách ZŠS působí 5 učitelů, 5 asistentů pedagoga a 2 osobní

asistenti. Asistenti pedagoga se podílí na realizaci podpůrných opatření a dle potřeby zajišťují individuální pomoc žákům. Kvalifikační předpoklady v ZŠS splňují všichni pedagogové.

Partnerská spolupráce školy (zřizovatel, ostatní školy ve městě, Městská policie, Policie ČR, občanská sdružení apod.) napomáhá zkvalitňovat vzdělávání žáků.

Rada školy plní svou funkci a projednává zásadní dokumenty předložené školou. Velmi dobrá vzájemná součinnost školy, rodičů, partnerských institucí a organizací napomáhá dosáhnout stanovených cílů výchovně vzdělávacího procesu.

Finanční předpoklady školy k zabezpečení školního vzdělávacího programu byly hodnoceny za poslední tříleté období, to znamená účetně uzavřené roky 2008 až 2010. Financování výdajů na vzdělávání a provoz školy bylo vícezdrojové. Rozhodujícím zdrojem byly dotace ze státního rozpočtu včetně finančních prostředků přidělených škole z MŠMT v rámci národních rozvojových programů, a to především na posílení mzdových prostředků včetně dotace na financování asistentů pedagoga pro děti a studenty se zdravotním postižením v soukromých školách. Škola obdržela z prostředků státního rozpočtu v rámci rozvojových programů MŠMT neinvestiční i investiční prostředky na pořízení pomůcek technického, kompenzačního a rehabilitačního charakteru. Z těchto peněz za použití vlastních zdrojů pořídila např. polohovací sedací zařízení a speciální stůl pro žáky s tělesným postižením. Prostředky státního rozpočtu škola využila na financování nejen osobních nákladů, ale i na pořízení učebních pomůcek, školních potřeb a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. V roce 2010 se podařilo získat účelovou dotaci z prostředků EU na podporu kvalitního vzdělávání žáků na základních školách a realizaci projektu s názvem „EU pomáhá školám v ARPIDĚ“ v rámci OPVK. Dalšími zdroji financování byly vlastní příjmy za školné, reklamy, sponzorství atd., které škola vynaložila na zlepšení materiálních podmínek školy, zejména prostorových a technického vybavení. Byla dokončena stavební rekonstrukce podkrovních prostor nad tělocvičnou, čímž byly získány další prostory, např. třídy, nebo terapeutické pracovny.

V hodnocených letech bylo kromě roku 2010 hospodaření školy ziskové.

Finanční prostředky poskytnuté právnické osobě ze státního rozpočtu v letech 2008 až 2010 pokryly její základní potřeby, byly efektivně a účelně využívány k rozvoji osobnosti žáků a k realizaci školního vzdělávacího programu.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Posuzované školní vzdělávací programy a učební dokumenty jsou zpracovány podle zásad stanovených v příslušných rámcových vzdělávacích programech. Škola poskytuje vzdělávání a podporuje všestranný rozvoj osobnosti žáků v souladu se zásadami a cíli školského zákona a školního vzdělávacího programu.

Rovný přístup při přijímání ke vzdělávání, při zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce v průběhu vzdělávání a školní poradenství jsou na požadované úrovni.

Organizace vzdělávání vede k získání požadovaných kompetencí. Formy a metody práce deklarované ve školním vzdělávacím programu jsou naplňovány. Způsob výuky, ve třídách zajištěný pedagogem, asistentem pedagoga a v případě potřeby osobním asistentem poskytoval dostatečný prostor pro rozvíjení funkční gramotnosti žáků

vedoucích k dosahování požadovaných klíčových kompetencí s ohledem na typ a druh jejich postižení.

Úroveň řízení pedagogického procesu, organizace provozu školy, vedení a motivování pracovníků odpovídá typu školy a vyhovuje jejím aktuálním potřebám a umožňuje realizovat stanovené strategické záměry rozvoje školy. Škola má velmi dobré personální a nadstandardní materiální předpoklady pro vzdělávání žáků s těžkým postižením.

Informační systém směrem k žákům, rodičům a ostatním partnerům je příkladem dobré praxe. Spolupráce školy s partnery výrazně zlepšuje podmínky vzdělávání žáků.

Škola sleduje a hodnotí úspěšnost svých žáků, pomáhá jim aktivně při integraci do běžné společnosti. Provádí účinnou prevenci rizikového chování žáků, na které se významně podílí poradenský systém školy. Bezpečnost dětí a žáků je zajištěna na požadované úrovni, škola podporuje jejich zdravý psychický i fyzický vývoj.

Škola využívá pro realizaci svých vzdělávacích programů finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu v souladu s účelem, na který byly přiděleny.

Pro účely zvýšení dotací podle § 5 zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, je právnická osoba vykonávající činnost školy celkově hodnocena jako nadprůměrná.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Jihočeský inspektorát České školní inspekce, Dukelská 23, 370 21 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu Jihočeského inspektorátu (csic@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Českých Budějovicích 12. prosince 2011

(razítko)

Mgr. Jiří Holomek, školní inspektor

v. r.

Mgr. Antonín Dvořák, školní inspektor

v. r.

Bc. Milena Doležalová, kontrolní pracovnice

v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Českých Budějovicích dne 24. 1. 2012

(razítko)

Doc. PhDr. Jiří Jankovský PhD, ředitel školy

v. r.

Připomínky ředitele školy

10. únor 2012

Připomínky nebyly podány.